

bb. 49./a belföldi ... folyt./il

24. leálltak/gépek
 25. vizügyi tárgyalások
 26. elhunyt somogyi józsef
 27. elhunyt patzer nándor
 28. országos tanácskozás sárospatakon
 29. vezetőképző tábor
 30. szlovák nemzeti felkelés
 31. 30. éves alkotmány
 32. új iskolai konyha
 33. veszprém megyei tanács
 34. széchenyi műemlék
 35. 100 éves asszony
 36. fafaragók tábora
 37. rendőrségi hírek
 38. nemzetközi konferencia
 39. üzemanyag-töltő állomás
 40. honismereti diáktábor
 41. évadnyitó társulati ülések
 42. ellenőrzési akadémia
 43. gáspár sándor fogadta
 44. elutazott a bolíviai munkásközpont
 45. werner sánko kiáll.
 46. lázár györgy csehszlovákiába
 47. hazánk és csehszlovákia kapcsolatai
 48. időjárás
 49. hírjegyzék
- /mti/

-. -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy henczi erzsébet

- v é g e -

21.00/il

- 32 -

21²⁰

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

s z e r d a

bb. 1. szekér gyula beszéde

t km/s pr ch e

1979. augusztus 22.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk szekér gyulának, a minisztertanács elnökhelyettesének beszédét, amely ma délután hangzik el a román szocialista köztársaság felszabadulásának 35. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségen. keretet később adunk. a beszéd e m b a r g ó s, csak jelzésre használható!

x x x

- a román szocialista köztársaság dolgozó népe augusztus 23-án ünnepli hazája felszabadulásának 35. évfordulóját. a szovjet fegyveres erők oldalán küzdő román csapatok először saját országuk teljes felszabadításáért vívott harcban vettek részt, majd a szovjet hadsereggel együtt tovább harcoltak a fasiszták ellen, köztük magyarországon is. a magyar nép tisztelettel adózik a fasizmus elleni harcban részt vett román katonák áldozatainak és kegyelettel őrzi azok emlékét, akik e harcok során feláldozták életüket. - hangoztatta.

/folyt.köv./

-1-

bb. 1. /szekér gyula... 1. folyt./ch

- a román szocialista köztársaság három és félévtizedes mérlege gyökeres társadalmi átalakulásokról és a termelők Lengyel fejlődéséről tanuskodik. az utóbbi 30 évben a realitás és a parasztság realjövédeme csaknem három és félszeresére növekedett. a nagyarányú lakásépítés, a kulturális és szociális létesítmények növekvő száma, a romániai városok és községek egyre korszerűbb arculata is visszatükrözi az ország fejlődését.

- elismeréssel állapíthatom meg azt is, hogy a magyar-román gazdasági együttműködés dinamikus fejlődik, az 1979. évi áruszállítások értéke több mint négyszerese az 1970. évnek - folytatta beszédét szekér gyula, majd hangoztatta: - még sok kihasználhatatlan lehetőség van az árucserreforgalom növelésében, a gyártásszakosítás és termelési kooperáció fejlesztésében, az együttműködés új formáinak bevezetésében. célunk az árucserreforgalom további növelése, a gazdasági együttműködés lényeges bővítése, az országaink szomszedságából fakadó előnyök minél teljesebb kihasználása. eddigi tapasztalatink bizonyították, hogy a szocialista országok fejlődési lehetőségeit és kölcsönös gazdasági kapcsolataikat meghatványozza a kgst keretében megvalósuló sokoldalú együttműködés. együttműködési lehetőségeink számbavételkor figyelemmel vagyunk arra, hogy az egymás országában élő magyar és román nemzetiségek jelentős szerepet tölthetnek és töltenek be a testvéri együttműködés szálainak erősítésében. ez jutott kifejezésre kádár jános és nicolae ceausescu elvtárs 1977. évi találkozásánál, amikor közös közleményben is hangsúlyozták annak jelentőségét, hogy szomszédos országaink nemzetiségei mind nagyobb mértékben töltsék be a hid szerepét a magyar és a román nép közeledésében. közös feladatunk, hogy a nemzetiségek létéből fakadó lehetőségeket minél teljesebben használjuk ki a magyar és a román nép jószomszédi viszonyának elmélyítésére. továbbra is fontosnak tartjuk, hogy a két ország állampolgárai kedvező feltételek mellett látogathassák egymás országait, ápolhassák rokoni kapcsolataikat, kölcsönösen megismerhessék a szocializmus építésének eredményeit, egymás törekvéseit, a jelen vívmányait.

- a szocialista országokhoz fűződő kapcsolataink elvi alapokra épülnek. egybevágnemzeti és nemzetközi érdekeinknek megfelelően következetesen erősítjük barátságunkat és szövetségünket a szovjetunióval és a többi szocialista országgal. népünk felismerte és az élet minden területén nyert tapasztalataiból is tudja, hogy nemzetköziségünk az egyik legnagyobb nemzeti értékünk. mindig is azt vallottuk, hogy a szocialista országok egysége, egyöntetű nemzetközi fellépése a béke és a nemzetközi biztonság legfontosabb tényezője.
/folyt.köv./

bb. 1. /szekér gyula... 2. folyt./ ch

- nagy és megtisztelő feladatunk, hogy tovább erősítsük országaink együttműködését minden területen, s szorosabbra fűzzük barátságunk szálait, népeink és a közös szocialista ügy javára. a mai ünnepi évfordulón őszinte szívből köszöntjük a román szocialista köztársaság valamennyi dolgozóját, a román kommunista pártot, a testvéri román népet. kívánjuk, hogy hazájukban sikeresen munkálkodjanak tovább a szocializmus építésén - mondotta befejezésül szekér gyula. /mti/

.-

bb. 2. pályázat a szakmunkások katonai főiskolai előkészítő tanfolyamára

km fe pr ch e

1979. augusztus 22.

a honvédelmi minisztérium jelentkezésre hívja fel a dolgozó nép fegyveres szolgálata iránt érdeklődő és azt hivatásuknak választó szakmunkásfiatlokat, akik a magyar néphadsereg tisztjei kívánnak lenni. vállalják, hogy eredményesen befejezik a nyolc hónapig tartó előkészítő tanfolyamot, majd tanulmányukat a katonai főiskolák valamely, szakképzettségük-
~~ük~~ és érdeklődésüknek is megfelelő szakán folytatják.

- mindenekelőtt az iapri és mezőgazdasági üzemekben dolgozó fiatalok jelentkezését várják, akik elsősorban technikai jellegű /vas- és gépipar, villamosság és műszeripar/ vagy a néphadsereg igényeinek megfelelő más szakképzettséggel rendelkeznek és szakmájukban dolgoznak.

a jelentkezés feltételei: magyar állampolgárság, büntetlen és fedhetetlen előélet, erkölcsi-politikai megbízhatóság, hivatásos szolgálatra való egészségi és fizikai alkalmasság, legalább jó eredményű szakmunkásképzés és a tanult szakmában töltött egy év munkaidő, nőtlen családi állapot, 23 évnél nem idősebb életkor. a tanfolyamra pályázók jelentkezési lapot megyei hadkiegészítési és területvédelmi /budapesen a fővárosi hadkiegészítő/ parancsnokságtól, a sokatonak a parancsnokaiktól kapnak. a tanfolyamon eltöltött idő beszámít a sorkatonai szolgálat időtartamába. a tanfolyamot eredményesen befejező hallgatók katonai főiskolai tanulmányaikat az általuk választott szakon kezdik meg.

- a katonai főiskolákon folyó képzésről, a hallgatók életéről, ellátásáról, a jelentkezési helyen részletes tájékoztatást adnak.

- a katonai főiskolai előkészítő tanfolyamra a pályázati határidő: 1979. augusztus 30./mti/

.-

bb. 3. mártiremlékmű, művészpontrék, térplasztikák - újabb képzőművészeti alkotások a fővárosnak

i mir mm pr ch e

1979. augusztus 22.

újabb szobrokkal, plasztikákkal gyarapodnak a következő hetekben-hónapokban a főváros közterei. közülük az egyik legjelentősebb alkotás budapest új mártiremlékműve, amely a mártírok útján állt és lebontott egykori fegyház helyére kerül. az emlékmű létesítésére kiírt pályázatot kis-nagy andrás szobrászművész és tóth ferenc építész közösen nyerte meg, s az ő terveik alapján készül a szobor is: egy fekete csonkagula talpazaton nyugvó hatalmas fejtett vöröskő tömb, melyen golyóverte lyukak között, a kivégzéshez használt „rögzítők”, mintájára három bronzkampót helyeznek el. az új emlékművet - a tervek szerint - novemberben avatják.

a városligetben a közeli napokban állítják fel gádor istván csaknem ember nagyságu, egyszerű, elvont formákból szerkesztett porcelánplasztikáját és kovács ferenc süttői fehér mészkőből faragott, nagyméretű térplasztikai-kompozícióját. az előbbi a ligeti botanikus kertet díszíti majd, az utóbbi pedig - melynek külön érdekessége, hogy 11 darabból áll, s legnagyobb tartozékai három méternél is magasabbak - egy 10 méteres sugarú körben a napózkert mellett, a kórszínház előtti parkrészen kap helyet. szeptemberben helyükre kerülnek a leendő városligeti művész-sétány első szobrai is: borsos miklós benedek életet ábrázoló bronz- és papakrisztosz andreasz füst milánról készített mészkő mellszobra. a liget ajtói dírer sor felőli oldalán kialakításra váró szoborsétány a már „megtelt”, margitszigeti szoborparkhoz hasonlít majd, s az évek során - egy-egy évforduló alkalmával - irodalmi és művészeti életünk kiemelkedő egyéniségeinek képmásait helyezik el itt. főleg azokat, akiknek még nincs köztéri szobra budapesten.

az év hátralévő részében felállítandó szobrok, plasztikák többsége a tervek szerint újjáépült városrészek, új lakótelepek parkjait, illetve gyermekintézmények kertjeit díszíti majd. percz jános szobrászművész „madár”, című stilizált vonalú bronz-figurája az újpesti lakótelepre kerül, s kijelölték fekete támas „toboz”, című, vázszerű térplasztikájának helyét is: a másfél méteres hegesztett acélszobor a xxii. kerületi kongresszusi óvoda előkertjében áll majd. a „bábjátékos”, című tömbszerű figurális mészkőszobor - nagy sándor alkotása - a iii. kerületi kunigunda utcai lakótelepen kap helyet. kissistván szobrászművész háromfigurás, a bors ökröcskéket ábrázoló bájos „népmese”, című alkotása - melynek kisméretű változatát tavaly a művész önálló műcsarnokbeli kiállításán láthatták az érdeklődők - kőbányán az ujhegyi uti lakótelep óvodájának kerjét díszíti majd. /folyt. köv./

-4-

bb. 3. / mártiremlékmű... folyt./ ch

egy diszkut részeként, ugyancsak gyermekkörnyezetben a - város-majori prk szabadtéri színpad mögötti részen, a játszótér mellett állítják fel telcs ede szobrászművész óriáscsizmás bronzfiguráját, a hüvelyk matyit. pátzay pál „auróra”, című bronzszobrával a szabadság fürdő parkjában találkozunk legközelebb: a hajnalt jelképező csaknem kétméteres fekvő nőalak a mesternek a nemzeti galéria által nemrég megvásárolt másik szobrát „helyettesíti”, a strandon. a xvi. kerületi margit és gizella utcák torkolatában kerül végleges helyre samu géza nagyméretű fa térplasztikája: a borovic-fenyőből készült több tonnás alkotás - amely leginkább egy hatalmas szánhoz hasonlítható - a honfoglalás-korabeli ősi famegmunkálás mesterfogásairól ad képet, de bizonyára szívesen használják majd mászóknak, tornászoknak is a környékbeli gyerekek.

az említettekén kívül az év végéig még további két szobor - somogyi józsef szobrászművész „hármas lány”, című alkotása és csikszentmihályi róbert fekvő dámszarvast ábrázoló mészkőszobora - kerül végleges helyére: a „hármas lányt”, -t óbudán, a zichy kastély melletti főtéren a szarvast pedig a pesterzsébeti városközpontban állítják fel. /mti/

.-.-

bb. 4. a fogyasztói árak országos ellenőrzésének tapasztalatai

i kf gg pp ch e

1979. augusztus 22.

az árváltozásokat a kereskedelmi szervezetek alapos, gondos előkészítése után körültekintően, és időben hajtották végre - állapította meg az országos kereskedelmi főfelügyelőség most összesített jelentése a július 23-i hatósági érintkezések végrehajtásának általános tapasztalataként. a főfelügyelőség a fővárosi és valamennyi megyei felügyelőség, a tanácsai szakigazgatási apparátus és társadalmi ellenőrök közreműködésével átfogó országos vizsgálatot tartott: 1400 üzletben több mint 500 vendéglátó helyen és 80 kereskedelmi vállalat, szövetkezet központjában ellenőrizte az árváltozással kapcsolatos leltározások megszervezését, lebonyolítását, az átárazásokat, az árfeltüntetést, a kiszolgálást, a kalkulációk készítését és az árukinálatot.

az egy hónapja életbe lépett fogyasztói áremelés az élelmi-szer, a háztartási-vegyiáru, az építő- és tüzelőanyag, a bútort, a lábbeli és a személygépkocsi árucsoportban hozzávetőleg 47-50 ezer cikkelemet érintett. a vállalati központok és a hálózat dolgozóira igen nagy terhet róvó munka ellenére - néhány bolttól eltekintve - az érintkezést követő munkanapon zavartalanul biztosították az árusítás feltételeit az új árokon. az ellenőrök szerint a vizsgált kétezer leltár 89 százalékát, a 470 kalkuláció 94 százalékát helyesen, pontosan készítették el, viszonylag jelentéktelen volt a leltározás alól egyéni haszonszerzési céllal kivont készletek értéke. /folyt. köv./

-5-

bb. 4. / a fogyasztói árak... folyt./ ch

igen nagy gondot okozott az új árak átvezetése a termékeken, ezt több tízezer cikknél az első napokban nem is tudták mindenütt elvégezni, néhány nap alatt azonban a központilag adott ártájékoztatókkal, a vállalatok dekorációs részlegeiben készült ár-cédulákkal legalább a csoportos árjelzést mindenütt megoldották. az árfeltüntetést tekintve komolyabb hiányosságot mindössze az üzletek 12 százalékában találtak az ellenőrök. változatlanul nagy munkát ad a vállalatoknak a folyamatos átárazás, miután az idén az év végéig - a meglévő csomagolóanyag felhasználásával - a régi árak feltüntetésével szállítja az árut.

az áremelést követő első napokban az önkiszolgáló üzletekben kissé lassult a kiszolgálás, a pénztárosok munkája, a kereskedelem dolgozói az új árakat viszonylag hamar megismerték, amit segített az, hogy sok helyen külön jegyzéket is készítettek a pénztárosok számára leggyakrabban vásárolt cikkekből, s gyakori volt a kisegítő, -másod-, -pénztárosok munkába állítása is.

a vendéglátóiparban a fogyasztói árak az üzletosztálytól függően eltérően változtak, a módosításokat általában megfelelően alkalmazták, az üzletek alapjában zavartalanul oldották meg az előfizetéses étkeztetést az új árakon, majdnem mindenütt kínálnak napi menüt is. az első hetek forgalmi tapasztalatai alapján egyre több vendéglátó üzletben ajánlanak olcsóbb ugynevezett zóna-kisadag ételeket.

az országos vizsgálat megállapítása szerint az áremelést követő időszakban a kereskedelem árukinálata alapvetően megfelelő, az utánpótlás - néhány cikktől eltekintve - folyamatos volt.

a vizsgálatokon nagy gondot fordítottak a helyes áralkalmazásra, a számolásra, a pontos mérés ellenőrzésére. ezekkel kapcsolatban a mintegy 1600 ellenőrzés során 70 helyen észleltek eltérést, többségében a vásárlók, kisebb részben a boltok kárára. ezek miatt összesen 43 szabálysértési eljárást indítottak.

a belkereskedelmi minisztérium ellenőrzési programja szerint a kereskedelmi felügyelőségek és a tanácsok tovább folytatják az áralkalmazással kapcsolatos vizsgálatokat, amelyekben egyre jobban bekapcsolódnak a társadalmi ellenőrök is: a minisztérium felhívta a vállalatokat és a szövetkezeteket, hogy a következő időszakban a belső ellenőröket is hasonló vizsgálatokkal foglalkoztassák. a folyamatos ellenőrzések célja az, hogy mind teljesebbé tegyék az árfeltüntetéseket, s mindenütt vizsgálják a pontos számolást, mérést, a vendéglátásban az előírt adagok kiszolgálását, a dolgozók magatartását. /mti/

-.-

-6-

bb. 5. tuljelentkezések az óvodákban - döntés a héten - fellebbezni szeptember 5-ig lehet

i don pr il e

1979. augusztus 21.

a kerületi bizottságok augusztus 24-ig döntenek el, hogy kiknek jut hely a budapesti óvodákban, a gyermekintézményekben augusztus 25-én délig függesztik ki a felvételt, a más óvodába átirányított az elutasított, valamint az előjegyzett gyermekek névsorát.

amint a fővárosi tanács művelődési főosztályán az mti munkatársának elmondták, hely hiányában nem teljesíthető valamennyi felvételi kérelem: a 16 ezer tanácsi óvodai helyre több mint 27 ezren jelentkeztek. a bizottságok nagyon alapos környezettanulmányok birtokában, a szociális körülmények messzemenő figyelembevételével hozzák meg döntéseiket. elsőbbséget élveznek a nagycsaládosok, a gyermeküket egyedül nevelők, a fizikai munkát végző szülők, a sorkatonai szolgálaton levők gyermekei.

a jogos igények elbírálásában a tanácsi dolgozók munkáját segítik a tanácstagok és a lakóbizottságok tagjai. ők mint környezetük jó ismerői, tudják, mely családok a legrászorultabbak az apróságok elhelyezésére. a társadalmi aktivisták véleményére, észrevételeire, javaslataira különösen a főváros x. kerületében számít a tanács. kőbányán 2000-rel több a jelentkező, mint az óvodai helyek száma. de más kerületekben is kérik a segítséget. mert Óbudán például 1000-rel, Rákosszentmihályon, Rákoskeresztúron és Pestlőrincen 600-600-zal több a kérelmezők száma az óvodai helyeknél.

az elutasított gyermekek szülei szeptember 5-ig fellebbezhetnek a kerületi tanácsok művelődési osztályaihoz. az első óvodai foglalkozási nap szeptember 10-e. akiknek gyermekét a fellebbezési időszakban veszik föl, azok szeptember 10-e után kezdik az „óvodai tanévet”. /mti/

-.-

- 7 -

bb. 6. magyarországon 1980-ban mutatják be - befejezték a „sándor mátyás”, forgatását

i j o k p á p r i l e

1979. augusztus 22.

a római cinecitta stúdióban rögzített belső felvételekkel befejeződött a magyar-nszk-francia-olasz vállalkozásban készülő, hatrészes tv filmsorozat, a sándor mátyás forgatása. a télen magyarországon forgatott „isztambuli vonat”, című magyar-olasz társvállalkozás producere, claudio bioni tett ajánlatot a népszerű verne gyula regény megfilmesítésére a magyar televízió-nak; a forgatás április elejétől az elmúlt hét végéig tartott. a magyar filmgyártás elismerése, hogy a francia rendező, jean pierre decourt a regény főhősének megformálására bujtor istvánt kérte fel. az operatőr pedig a jancsó filmek révén külföldön is jól ismert kende jános lehetett. még egy jelentősebb feladatot kapott magyarországi színész: a cigánylányt a népszínház művésze papadimitriu athina formálta meg.

érdekesség, hogy a sorozatot már idén bemutatják: a zdf nszk-beli televíziós társaság előreláthatólag a negyedik negyedévben sugározza. a magyar televízió a tervek szerint 1980-ban tűzi műsorára a számtalan kiadást megért verne regény filmváltozatát./mti/

.-.

bb. 8. automata kapcsolja - újfajta veszélyt jelző villogók

l é r k z i l e

1979. augusztus 22.

újfajta veszélyt jelző villogókat gyártanak a kőszegi műszaki és villamossági szövetkezetben. az új „lámpacsalád”, két különböző méretű sorvillogóból és két körvillogóból áll. a sorvillogók egymás mellett elhelyezett égőkkel állnak, s egymást sűrűn követő fölvillogásokkal jelzik a veszélyt. hasonló elven működnek a körvillogók is. ezeknél az égőket körben helyezték el.

a kisméretű jelzők előnye, hogy például utjavításoknál, különböző szerelési munkáknál könnyen kihelyezhetők, szállításuk nem okoz gondot. mind a négy lámpatípus akkumulátorral működik. üzemelésük gazdaságos sötétedéskor és hajnalban fényerősség-érzékelő kapcsolja le - illetve ki. a lámpák egy akkumulátorral körülbelül két hétig működnek.

a közutak biztonságát növelő lámpák iránt nagy az érdeklődés. elsősorban a közúti igazgatóság, a posta és a csatornázási vállalatok tudják majd jól hasznosítani. a szövetkezet ez évben mindegyik típusból 20-20 darabot készít, s a jövő évben kezdi meg a sorozatgyártást./mti/

.-.

- 8 -

bb. 7. tanévkezdés megszépült iskolák

i d a t á v d a p r i l e

1979. augusztus 22.

megfiatalodott, megszépült tantermek várják szeptembertől a diákokat - jó ütemben haladnak a nyári felújítási, korszerűsítési munkák a budapesti iskolákban. a kerületi tanácsok az iskolák karbantartását szolgáló mintegy 350-400 millió forintjuk nagyobbik részét a fűtés korszerűsítésére, az elektromos hálózatok cseréjére és az új lámpatestek beszerelésére költötték.

a ii. kerületi marcibányi téri általános iskola elektromos hálózata rászolgált a cserére. az ötven éves vezetékek és lámpák helyett újakat szereltek fel, mint ahogy korszerű világítást kaptak a lajos utcai iskola tantermei is. nagyszabású munka folyik a iii. kerületi kiscelli utcai intézményben, ahol a már évek óta tartó épületfelújítást végzik. a szerkezetek megerősítése és az elektromos hálózat javítása után az idei nyáron a festést, mázolást fejezték be, s a fűtési szezon kezdetére elkészül a központi fűtési rendszer is. a dózsa györgy uti általános iskola távfűtést kap, a belvárosi irányi utca 3-ban, a józsefvárosi somogyi béla utca 13. szám alattiban, valamint a jászmin és a vajda péter utcaiban a világítást, illetve az elektromos hálózatot erősítették meg. kőbányán a pataky istván téri 12 tantermes iskolában olajtüzelésről távfűtésre tértek át, a radiátorokat azonban csak a festés-mázolás után szerelhetik be. az őszi hónapok végére alakítják ki a távfűtést a xiii. kerületi váci ut 57-61. szám alatt általános iskolában. több xx. kerületi iskolában - így a sodronyos, a serény utcai és a tátra téri intézményekben - a villanszerelők befejezték a nagyobb teljesítményű elektromos hálózat beépítését. a kossuth lajos gimnáziumban korszerűsítették a fűtést, kicserélték az elhasználódott radiátorokat.

a fűtés és világítás korszerűsítésén kívül a nyári vakáció a nagytakarítások, a festések időszakában az iskolákban. nemcsak ott, ahol a szerelők dolgoznak, hanem az összes budapesti tanintézetben. az „egy üzem - egy iskola”, mozgalom jegyében a környékbeli gyárak, üzemek, vállalatok szocialista bbigádjai besegítenek a csinosításba, a szakipari munkába. a nyár végi nagytakarításból az v. kerület kiszesei is kiveszik részüket: a városrész valamennyi oktatási intézményében vállalták a folyosók és a tantermek rendbetételét. társadalmi munkájuk értéke több mint félmillió forint.

az v. kerületi deák téri iskolában megerősítették a fűtésszerkezetet, az elavult tető átalakításához azonban csak a jövő nyáron kezdhetnek hozzá, így kénytelenek az új tanévben két aladucolt osztályban is tanítani.
/folyt.köv./

- 9 -

bb. 7./tanévkezdés folyt./il

a szent istván téri és a váci utcai általános iskolák teljes, belső felújítását - a festést, mázolás - határidőre befejezték, a viii. kerületi köztársaság téri iskolában a tetőszerkezetet hozták rendbe és új ajtókat, ablakokat állítottak be. a xiii. kerületi sallai imre utcai általános iskolában felújították a vízhálózatot, kicserélték az elavult vízvezetéseket, vízcsapokat. remélhetőleg a tanév kezdetére elkészül a xv. kerületi czabán samu téri 8 tantermes általános iskola bővítése s így az újabb 4 tantermmel valamelyest enyhíteni tudnak a zsúfoltságon./mti/

..-

bb. 9. kutatók figyelik a balatonba telepített busát

szé kz il e

1979. augusztus 22.

nyolc évvel ezelőtt több ezer fehér busát telepítettek a balatonba. a növényevő halak fejlődése - a halászok szerint - rendkívül gyors. a 30 dekás sullyal betelepített busák többsége már 5-6 kilós, s feltehető, hogy a vízben lebegő parányi algákkal táplálkozó hal jó életfeltételeket talált a balatonban.

mint köztudott, a busa nem szaporodik vizeinkben, ezért tenyésanyagként nem jöhet számításba. a halászok a utermelés növekedésének lehetőségét látják ebben a fajtában, s mivel csak nagyon apró lebegő növényi szervezetekkel táplálkozik, valószínűleg nem jelent takarmányelvonó konkurenciát a többi halfajtának. a biológusok pontosan akarják tisztázni ezt a kérdést. e célból behatóan tanulmányozzák a busa új életkörülményeit. megfigyelik, hogy a tóban élő fehér busák milyen algákkal és milyen mennyiségben táplálkoznak. figyelemmel kísérik a halak növekedését és elsősorban arra a kérdésre keresnek választ, hogy a balaton élővilágának táplálékláncolatában okozhatnak-e jelentősebb változást az idegen halak. ezután dönthetnek csak az új halfajta nagyobb arányú betelepítéséről./mti/

..-

- 10 -

bb.10. kisebb esők az őszi betakarítási szezonnyitó előtt

i jf/gg/ra pp e

1979. augusztus 22.

a mezőgazdasági nagyüzemekben az őszi betakarítási munkák előkészületei közvetlenül befejezés előtt vannak. egyelőre a gépi munkáknál kisebb holt szezon van, úgyhogy jó időben érkezett az elmúlt két-három napban az egyelőre még szerény „hozamu”, esőzés. a csapadéokra egyébként is nagy szükség volt, mivel hogy az elmúlt hat hétben a természet eléggé jelentős csapadékadósságban volt a sokévi átlaghoz képest. márpedig a kapásnövények utolsó érési szakaszában is nagy szükség van a nedvesség utánpótlására. különösen a kukoricatáblákban mérhető majd le a csapadék jótékony hatása, mindenképp azokon a vidékeken, ahol jól gondozott, termőképes talajok vannak és így a növényállomány még fel tudja venni és hasznosítja is a nedvességet. máskor körzetében 21 milliméteres esőket mértek, de az országban többfelé volt 10-15 milliméteres csapadék, s ez láthatóan felüdtette a határt.

az eső egyelőre nem volt olyan mértékű, hogy a későbbiekben a talaj felszínének fellazulása miatt megakadályozná a gépek indítását. a napraforgótáblák „learatását”, rövidesen megkezdhetik. számos nagyüzemben ezen a héten egy különleges vegyszerrel, a reglonnal fujják be a növényállományt és ezzel elérik, hogy a növényzet nagy területeken egy időben leszáradjon, „beérik”, és így a gépek szünet nélkül takaríthatják be a termést. várhatóan 8-12 napon belül megkezdődhet a napraforgó átvétele, majd a következő időszakban az ipari feldolgozás. a korán érő burgonyafajtákat több gazdaságban már felszedik a földből, ezeket a fajtákat többnyire a piacokra küldik. a cukorrépa betakarítási szezonja még arrébb van. csak szeptemberben látnak munkához a betakarítógépek.

a gyümölcsösökben folyamatosan és az évszaknak megfelelően érik a termés. a tavalyinál várhatóan két héttel korábban szedik majd az őszi gyümölcsöket. a két évjárat között azért van ilyen eltérés, mert 1978-ban a csapadékos időjárás miatt elhúzódott az érés. idén csaknem megfordult a helyzet: ha nem is olyan arányban, mint az elmúlt esztendőben, de valamivel most előbb kell leszedni a gyümölcsöt. az elmúlt hetek forrósága ugyanis alaposan meggyorsította az alma pirosodását, a körte sárgulását és a szőlő héjának elvékonyodását./mti/

..-

8.10/ra

-11-

gao

bb.11. így akarunk jobb eredményeket elérni - szocialista brigádvezetők a termelékenyebb munka, a takarékoság mód-
szereiről

i- sl/dob-end/han/hag/bév/bun/szel/ber/ban/s/ra pp e

1979. augusztus 22.

a szocialista brigádok ezrei vitatták meg, a tanácskozásai-
kon elhangzott ötletek sokaságából választották ki azokat a mód-
szereket, amelyekkel e nyolc-tíz tagú kollektívák vagy egész mű-
helyek eredményesebben dolgozhatnak, s jobban gazdálkodhatnak az
anyaggal, energiával. néhány brigádvezető nyilatkozik az új
módszerekről, amelyeket a kongresszusi és felszabadulási munka-
versenyben vállalásaik teljesítésére akarnak felhasználni.

Lévai ernő, szegedi olajkutató brigádvezető: olyan ujitáso-
kon dolgozunk, amelyekkel meghosszabbíthatjuk a berendezések é-
lettartamát és energiatakarékossághoz is vezetnek. egyik ujitá-
sunk segítségével a furótornyoknál működő nagyteljesítményű
motorok megvédhetők a túlmelegedéstől, s ezzel a nagyértékű
berendezések élettartama lényegesen megnövekszik. egy másik uji-
tással egy-egy furóberendezésnél évente legalább 25 ezer liter
gázolajat akarunk megtakarítani.

tóth jánosné, a jászberényi hűtőgépgyár forgácsoló üzemének
szocialista brigádvezetője: most vesszük nagy hasznát annak,
hogy a brigád több tagja egyre magasabb szinten képezi magát.
csapó imre például technikus vizsgát tett, kiss lászló második
szakmát szerzett, s a brigád további tagjai is képezik magukat.
ez lehetővé teszi, hogy kollektívánk az eddiginél sokrétűbb
feladatot is ellásson. vállaltuk, hogy több gépen dolgozunk,
s így a létszám emelése nélkül is eleget tudunk tenni fel-
adatainknak, sőt olyan munkákat is elvégeztünk, amelyeket
eddig a vállalat - gazdaságtalanul - más üzemektől rendelt meg.

berghoffer józsef, a pécsi kesztyűgyár 4-es szabáscsoportjának
művezetője: ezentúl jobban akarunk építeni a dolgozók egyéni ké-
peségeire. üzemünkben 180 szabász dolgozik, s nem mindegy, hogy
kire milyen feladatot bízunk. sikeresnek bizonyult az a kísér-
let, hogy a szabászati munkát műveletekre bontottuk, és minden
műveletre az ahhoz legjobban értő embereket csoportosítottuk
át. egy-egy esetben a termelékenység 40-50 százalékkal is emel-
kedett. ezt a módszert most a műhelyben általánosan bevezetjük.
a bérezés is az elvégzett művelet, a tényleges munka arányában
oszlík meg. a csoportok maguk határozzák meg, hogy ki milyen
arányban vett részt a közös munkából, tehát ki hány százalékban
részesül a bérből.

/folyt. köv./
8.20/ra

-12-

g30/ra

bb.11. / így akarunk ... 1. folyt./ra

Ötvös Lajos, a diósgyőri gépgyár brigádvezető főkonstruk-
tőre: felülvizsgáljuk a jövő évre tervezett új gyártmányok meg-
oldásait, alaposan elemezzük: a konstrukciót hol lehet kor-
szerüsíteni oly módon, hogy a termékek versenyképesebbek, a gyár-
tás pedig gazdaságosabb legyen. máris több elgondolásunk van
arra, hogy egy-egy új cikket a tervezettnél kevesebbféle anyag-
ból, legalább a tervezett minőségben, de annál olcsóbban állít-
hassuk elő. egész sor javaslat hangzott el arra is, hogy egy-egy
tőkésimport-alkatrészt hogyan tudunk hazai vagy más szocialis-
ta országban előállított alapanyagból elkészíteni.

Kajdi Sándor, az ajkai timföldgyár vegyipari szocialista
brigádjának vezetője: brigádunk valamennyi tagja elhatározta,
hogy legalább három munkahely tennivalóinak ismereteit elsajá-
títja, így kevesebb bonyodalmat okoz egy-egy hiányzás és a
munkát is egyenletesebben tudjuk elosztani. szükség esetén
egy-egy brigádtag a karbantartói munkára is vállalkozni tud
majd, s ezzel lényegesen csökken az üzemzavar-okozta állásidő.

tóth sándorné, a zalaegerszegi ruhagyár szocialista brigád-
vezetője: brigádunk kezdeményezi, hogy a vállalat szervezzen
mesterszakmunkás-képzést, hogy egy idő múlva a szalagon bárkit
bármilyen munkával meg lehessen bízni. egyik brigádtagunknak,
boa magdolnának már ilyen sokoldalú képzettsége van, s éppen
az ő példája sugallta a kezdeményezést. ma még előfordul torló-
dás a munka egy-egy szakaszában, s gyakran kihasználatlan egy-
egy gép, ha annak gazdája szabadságon van vagy beteg. az embe-
rek többoldalú képzettsége zavartalanabbá teszi a munkát, s
elősegíti a gépek teljesebb kihasználását.

Csida Lajos, a szombathelyi MÁV járműjavító kocsiosz-
tályának szocialista brigádvezetője: főként a munkakezdés percei-
ben elvesztegetett időt akarjuk megtakarítani azzal, hogy szorosán
összehangoltuk munkánkat más brigádokéval, s a javításra váró
vagonok ezentúl mindig munkakezdésre elő lesznek készítve. nem
tulzás, hogy ezzel a természetesnek tűnő, de a gyakorlatban ko-
rábban csak ritkán megvalósított módszerrel 25-30 százalékkal
csökkenthető a javítási idő.

/folyt. köv./

8.30/ra

-13-

g30/ra

bb.11. / így akarunk .. 2.folyt./ra

dombi zoltánné, a bábolnai mezőgazdasági kombinát szocialista brigádvezetője: európa legnagyobb tojásválogató üzemében dolgozunk, s az idén 120 millió keltető-tojást adunk át, főként exportra. nálunk a jó munka alapfeltétele, hogy a válogatás alapos legyen, s a megrakott tálcákra szószerint úgy kell vigyáznunk, mint a tojásra, mert a törés nagy károkat okozhat. a legnagyobb szakértelemmel rendelkező dolgozókat egyben minőségi ellenőrré minősítettük, aki állandóan figyelemmel kíséri minden mozzanatot. ellenőrzés nélkül is mindenkinek érdeke a gondos munka, mert a jó minőség havi 200-400 forint többletjövedelemmel jár./mti/

bb.12. hazaérkezett uszty-ílimszkből a kun béla ifjusági építőbrigád

s/ra hgy

1979. augusztus 22.

szerdán hazaérkezett a szovjetunióból a kun béla ifjusági építőbrigád, amelynek tagjai a magyar kommunista ifjusági szövetség és az össz-szövetségi lenini komszomol megállapodása alapján a szibériai uszty-ílimszkben dolgoztak. a magyar fiatalok az angara parti városban résztvettek a kgsi közös beruházásában létesülő cellulóz kombinát építési munkálataiban. az építőbrigád tagjait a ferihegyi repülőtéren a kisz központi bizottságának képviselői, valamint családtagjaik várták. az ifjú építők a következő napokban családjaik körében pihennek, üdülnek. a kun béla ifjusági építőbrigád hivatalos fogadására, a három esztendő munka értékelésére szeptember 14-én kerül sor./mti/

bb.13. halálos balesetek

mm/ra hgy

1979. augusztus 22.

fejér megyében, szár község külterületén az m 1-es számú főúton szalai gyuláné 51 éves nyugdíjas budakeszi lakos előzés közben a szembejövő forgalom miatt személygépkocsijának kormányát elrántotta, és egy közlekedési jelzőtábla oszlopának ütközött, majd felborult. szalainé a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint szalainé szabálytalanul előzött. a rendőrség az ügyben tovább folytatja a vizsgálatot

/folyt.köv./

10.10/ra

-14-

10.10/ra

bb.13. / halálos ... folyt./ra

abony külterületén bacskai ferenc 41 éves tanár budapesti lakos személygépkocsijával elütötte az uttest jobb oldalán vele szemben gyalog közlekedő andó andrás 67 éves nyugdíjas ceglédi lakost. andó a helyszínen meghalt. a rendőrségi vizsgálat eddigi megállapítása szerint bacskai a személygépkocsit nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel és figyelmetlenül vezette. a rendőrség gépjárművezetői engedélyét bevonta és ügyében folytatja a vizsgálatot.

pest megyében, szigetbecse belterületén juhász miklós 62 éves nyugdíjas szigetbecsei lakos személygépkocsijával elütötte az előtte vele azonos irányban kerékpáron haladó pálfalvi józsefné 22 éves tsz-tag szigetbecsei lakost. pálfalviné a helyszínen meghalt. a rendőrségi vizsgálat eddigi megállapítása szerint juhász a személygépkocsit figyelmetlenül vezette. a rendőrség őrizetbe vette juhászt, s tovább folytatja az ügy vizsgálatát.

keszthely külterületén szabó lászló 23 éves gépkezelő nemeskoltai lakos az általa vezetett árokásó munkagéppel elütötte a fűben fekvő kiss jános 34 éves gépkocsivezető keszthelyi lakost. kiss a helyszínen meghalt. szabót a rendőrség őrizetbe vette, és ügyében folytatja a vizsgálatot

mészáros teréz 78 éves nyugdíjas budapesti lakos körültekinetés nélkül figyelmetlenül lépett az uttestre a iii. szentendrei ut és mozaik utca kereszteződésénél és egy személyautó elütötte. az idős asszony kórházba szállítás után sérüléseibe belehalt./mti/

bb.14. iparművészet - gyermekvilág - az iparművészeti vállalat bábkiállítás

t-me/fe/ra hgy

1979. augusztus 22.

a mesevilág tárul a látogatók elé a dési huber istván művelődési házban szerdán megnyílt bábkiállítás. az iparművészeti vállalat bemutatja a báb üzemében készült gyűszű-, kesztyű bábukat, illetve a dramatikus játékok kellékeit.

/folyt.köv./
10.35/ra

-15-

M. 07

bb.14. / iparművészet - ... folyt./ra

ötletet ad az ügyeskezü pedagógusoknak, szülőknek: miként formálhatják meg színes filcből, rongyokból, szalagokból, gyöngyszemekből a mesék kedvelt figuráit, a pirókát és a farkast, a ravaszi rókát, a színesstollu kiskakast.

a kiállításon az óvodás csoportok bábozhatnak, közös játékokon vehetnek részt. e tárlattal megkezdődik a józsef attila lakótelepen lévő művelődési ház módszertani bemutató sorozata: a bábos gyermekklub foglalkozáson a páros hetek pén-tekjein, 15-17 óra között - a pedagógusoknak lehetőségük adó-dik módszertani megfigyelésekre, szakmai tapasztalatcseré-
re./mti/

-.-

bb.15. időjárásjelentés

ra hgy

1979. augusztus 22.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 22-én, szerdán 13-00 órakor

az évszaknak megfelelő hőmérséklet.

kontinensünk északi vidékein ciklonok okoznak változékony, többfelé esős időjárást. ciklon örvénylik az égei-tenger térségében is. emiatt a balkán-félszigeten, a déli-kárpátok környékén és a fekete-tenger nyugati medencéjében jobbra erős felhős az ég. esőkről, záporokról, zivatarokról érkezik jelentés. európa többi részén a szárító hatású, leszálló légmozgások hatására általában kevés a felhő, száraz, az évszaknak megfelelő hőmérsékletű az idő. mivel csütörtök estig a kárpát-medence időjárását is döntően a leszálló légmozgások alakítják, így folytatódik az évszaknak megfelelő hőmérsékletű idő.

/folyt.köv./

12.35/ra

-16-

14.10.7

bb.15. / időjárásjelentés ... folyt./ra

hazánkban kedden az ország nagy részén csak kiérett növekedett meg a felhőzet és 9-13 órán át sütött a nap. a déli és keleti országrészben azonban a változóan felhős ég mellett csa 3-8 óras napfénytartamot észleltek.

néhány helyen zápor, zivatar is előfordult, de a ma reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége sehol sem haladta meg a 7 mm-t. a legmagasabb nappali hőmérséklet 22-27 fok között alakult. szerda hajnalra 11-16 fokig hűlt le a levegő. délelőtti napos, száraz idő volt. a hőmérséklet 11 órakor elérte a 22-25 fokot.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 20,9 fok volt, 0,2 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1015 mb /761 mm/, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 20 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig:

általában kevés felhő, legfeljebb egy-két helyen futó záporral. mérsékelt, változó irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 11-16, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 24-28 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 256 cm, a víz hőmérséklete: 18.2 fok c.

/mti/

-.-

12.45/ra

-17-

14.15.7

bb.16. Kovács Bélának,

s/ra pr hgy

1979. augusztus 22.

az országos béketanács főtitkárának vezetésével szerdán magyar békemozgalmi küldöttség utazott kabulba a béke-világtanács által kezdeményezett - afganisztánnal vállalt - nemzetközi szolidaritási konferenciára. /mti/

-. -

bb.17. Demcsák János,

mm/ra pr hgy

1979. augusztus 22.

a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa - aki 1926. óta volt tagja a pártnak - 85 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása augusztus 28-án, kedden 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp xi. kerületi bizottsága

bányaiipari dolgozók szakszervezete

/mti/

-. -

bb.18. Krajcsovics József,

mm/ra pr hgy

1979. augusztus 22.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje - aki 1944 óta volt tagja a pártnak - 73 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása augusztus 27-én, hétfőn 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp xi. kerületi bizottsága

közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezete

/mti/

-. -

13.15/ra

-18-

14.20/ra

bb.19. a belöldi főszerkesztőség híreinek a jegyzéke 13.00 óráig:

ra hgy

1979. augusztus 22.

1. szekér gyula beszéde /1.sz.jav./
2. pályázat /2.sz.jav./
3. mártíremlékmű /3.sz.jav./
4. a fogyasztói árak /4.sz.jav./
5. tuljelentkezések /5.sz.jav./
6. filmforgatás
7. tanévkezdés
8. veszélyt jelző villogók
9. balatoni busák /6.sz.jav./
10. kisebb esők
11. szocialista brigádvezetők
12. hazaérkezett
13. halálos balesetek /7.sz.jav./
14. kiállítás
15. időjárásjelentés
16. Kovács Béla kabulba utazott
17. elhunyt Demcsák János
18. elhunyt Krajcsovics József
19. hírjegyzék

/mti/

-. -

bb.20. megkezdődtek a georgikon napok - háromnapos nemzetközi tanácskozás kezshelyen

tóa/ra kz hgy

1979. augusztus 22.

Szerdán a kezshelyi agrártudományi egyetem mezőgazdaságtudományi karának disztermében megkezdődtek az 1979. évi georgikon napok. a három napos nemzetközi tanácskozás-sorozat fő témája ezúttal a buza és a kukorica komplex növényvédelme. a tudományos ülés-sorozaton a hazai kutatók és gyakorlati szakemberek mellett bolgár, csehszlovákiai, finn, jugoszláviai, lengyel, ndk-beli és svéd tudósok is részt vesznek. a három nap alatt 61 előadás és korreferátum hangzik el, s ezek közül tizenötöt a vendégek tartanak.

/folyt.kövm/

13.55/ra

-19-

14.20/ra

bb.20. / megkezdődtek ... folyt./ra

a nemzetközi tanácskozás széleskörű fórumot biztosít két legfontosabb gabonanövényünk kártevők elleni védelme terén elért legújabb kutatási eredmények ismertetésére és megvitatására. a tudományos munka elemzése, a hazai és külföldi tapasztalatok összevetése elsősorban a gyakorlati munkát segíti, de egyben meghatározza a további kutatások irányát is. a külföldi és hazai kutatók, valamint gyakorló szakemberek előadásai között a búzát és a kukoricát támadó különböző vírusok, a károsító rovarok, a gyökérrothadás, a levéltetvek és egyéb kártevők elleni hathatós védekezés módszereit és eszközeit ismertetik.

a tudományos ülés külön előadást szán a bábolnai iparszerű kukoricatermesztési rendszer növényvédelmi technológiai rendszerének és eredményeinek ismertetésére, s előadás hangzik el a számítógépes gyomvizsgálatról is. a három napos nemzetközi tanácskozás befejezésekor pénteken a keszthelyi egyetemi tangazdaság területén növényvédelmi gépbemutatót is rendeznek.
/mti/

-. -

bb.22. kiállítás, tudományos ülésszak, vidéki rendezvények
- gazdag program a magyar-szovjet tudományos-műszaki együttműködésről szóló kormányközi megállapodás évfordulója alkalmából

t-jf/gg/ra pp hgy

1979. augusztus 22.

harminc évvel ezelőtti irták alá a magyar-szovjet tudományos-műszaki együttműködésről szóló kormányközi megállapodást. az évforduló alkalmából gazdag programot rendez az országos műszaki fejlesztési bizottság, a magyar tudományos akadémia, valamint a szovjetunió tudományos és műszaki állandó bizottsága.

szerdán a kohó és gépipar technika házában osztrovszki györgy akadémikus, az omfb elnökhelyettese a programot ismertette az újságírókkal. - a rendezvénysorozat részletesen ismerteti majd a két ország gyümölcsöző együttműködésének eredményeit és a közös munka további teendőit. a tudományos-műszaki együttműködés széles területen bontakozott ki; 58 szovjet minisztérium és főhatóság áll közvetlen kapcsolatban 15 magyar minisztériummal és országos hatáskörű szervvel. a két ország több mint 300 szervezete működik együtt csaknem 400 téma kidolgozásában. eddig összesen mintegy 140 nagy ipari létesítményünk épült fel, illetve épül szovjet műszaki-gazdasági közreműködéssel.

/folyt.köv./
14.30/ra

-20-

15.07

bb.22. / kiállítás ... folyt./ra

az elmúlt három évtizedben a közös munka erőteljesen fejlődött. kezdetben a dokumentáció és a tapasztalatcsere volt a jellemző, az 1960-as évektől kezdve pedig a kutatóintézetek és a vállalatok közötti munkamegosztásos és közös kutatási-fejlesztési munkák kerültek előtérbe. a szovjet technika időközben mindennapi életünk részévé vált: a metro-szerelvények, a malév repülőgépei, a dízel-mozdonyok, a szovjet gyártmányú autók a népgazdaság életében fontos szerepet töltenek be, ugyanugy, mint a kevésbé „látványos”, technikai eszközök, az erőművi, vaskohászati, vegyipari, műszeripari és számítástechnikai berendezések. energiahordozó-és nyersanyagimportunk közel négyötöde, gép-és berendezés-importunk jelentős hányada származik a szovjetunióból. ugyanakkor a magyar vállalatok, gazdaságok termékei jó hírnévnek örvendenek a szovjetunióban. egyebek között magyar exportból származik a szovjet gyógyszerbehozatal egyharmada. a szovjet szükségletek kielégítéséhez jelentősen hozzájárulnak a magyar élelmiszeripari termékek, ruházati cikkek. az ikarus autóbuszok teszik ki a szovjetunió összes autóbusz-importjának kétharmadát; a kocsik 400 szovjet városban közlekednek.

szeptember 19-október 7. között rendezik meg a városligeti kiállítási pavilonban, a körszínház mellett a szovjet tudomány és technika vívmányait, valamint a magyar-szovjet tudományos-műszaki együttműködés eredményeit szemléltető kiállítást. háromezer négyzetméteres területen több ezer kiállítási tárgyat láthatnak az érdeklődők az energetika, az energetikai gépgyártás, a föld kozmikus kutatásának gazdasági hasznosítása, az elektronika, a rádió-elektronika, a műszergyártás és az automatizálás területeiről. ezzel egyidőben a szovjet kultúra és tudomány házában a szovjet tudományos alapkutatások eredményeit teszik közzé. itt tekinthetők meg a legújabb szovjet találmányokkal kapcsolatos szakmai anyagok.

az évforduló rendezvénysorozatának rangos eseménye lesz szeptember 19-24-e között a magyar tudományos akadémián megrendezésre kerülő tudományos ülésszak, amelyen neves magyar és szovjet tudósok, szakértők a gazdasági élet különböző problémáiról, a tudományos kutatások újabb irányairól számolnak be. az ülésen felvetett kérdéseket később több szekcióban vitatják meg a tudósok. több vidéki városban ágazati tudományos programokon találkoznak a két ország szakemberei. miskolcon, székesfehérvárott, debrecenben, kecskeméten, győrött-és szegeden a különféle ipari, továbbá a mezőgazdasági ágazatok témaköreiben vitatják meg a tudományos és műszaki fejlesztés időszerű kérdéseit, tennivalóit./mti/

14.45/ra

-. -
-21-

15.07

bb.21. ifju fizikusok országos találkozója egerben

ká/ra kz hgy

1979. augusztus 22.

szerdán egerben megnyilt az ifju fizikusok ötödik országos találkozója. több mint 80 résztvevője többek között a kísérleti hullámoptikáról, az elektromágneses hullámok előállításáról, a gravitációról, illetve a súlytalanságról hallgat meg előadást. ujdonság, hogy ezuttal a résztvevő középiskolások, általuk választott témákból, kiselőadásokat is tartanak.

a tudományos munka mellett a fiatalok tanulmányozzák az egri tanárképző főiskola tornyában berendezett csillagászati muzeumot is./mti/

-. -

bb. 23. a „lenin,- és a „magyar-szovjet barátság,, - tszek vezetői a szovjet mezőgazdasági kiállításon

t/jf/rj pp hgy

1979. augusztus 22.

szerdán termelőszövetkezeti vezetők látogattak el a bnv-n megrendezett szovjet mezőgazdasági, élelmiszeripari és mező-gépgyártási kiállításra. a vendégek kivétel nélkül olyan közös gazdaságokból érkeztek, amelyek lenin nevét, vagy a magyar-szovjet barátság-nevet viselik.

a látogatókat román párt mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter üdvözlölte. elmondotta, hogy az ország 68 termelőszövetkezete vette fel lenin-, illetve a magyar-szovjet barátság-nevet; ezek az üzemek az ország termő területének öt százalékán gazdálkodnak. összességükben és egyenként is jobb eredményeket érnek el az országos átlagnál. az egy dolgozóra jutó termelési értékük 6 százalékkal haladja meg a termelőszövetkezetek átlagát, és vállalati eredményeik is több mint 4 százalékkal jobbak ennél. ezek a közös gazdaságok kiterjedten alkalmazzák a korszerű munkamódszereket és következetesen megfelelnek azoknak az agrár-gazdasági hagyományoknak, amelyeket 30 évvel ezelőtt magukévává tettek.

/folyt.köv./

14.30 rj

-22 -

15²⁰ 07

bb. 23. / a „lenin,- és a ... 1. folyt./rj

a vendégek megtekintették a kiállítást. tanulmányozták az ott látható szovjet technikai eszközöket és a tudományos kutatások újabb eredményeit szemléltető anyagot.

ezután a kiállítás központjában megbeszélésre jöttek össze, ott volt vlagyimir pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete. részt vett a hazai mezőgazdaság fejlődéséről folytatott eszmecsere lehoczki mihály, a termelőszövetkezetek országos tanácsának főtitkárhelyettese is. /mti/

-. -

bb. 24. testvérterületi küldöttség utazott békésből penzába

bty/kz/rj hgy

1979. augusztus 22.

hat tagu delegáció utazott szerdán békés megyéből a szovjet testvérterületre, penzába. a küldöttséget déz lászló, a megyei muzeumi szervezet igazgatója vezeti. tíz napos látogatásuk a két megye közötti kulturális megállapodása alapján alkalmat nyujt a magyar szakembereknek arra, hogy tanulmányozzák a testvérterület közművelődési intézményeinek munkáját. /mti/

-. -

bb. 25. biokémikusok vándorgyűlése szegeden

dén/rj kz hgy

1979. augusztus 22.

a magyar biokémiai társaság 1979. évi vándorgyűlése szerdán kezdődött meg az mta szegedi biológiai központjában. a négy napos tanácskozáson az ország különféle kutató intézeteiben és a vállalati kutató laboratóriumokban dolgozó mintegy kétszázötven biokémikus vesz részt. a napirenden, többek között, az enzimek biokatalizátorként való gyakorlati alkalmazása, az élelmiszer- és a gyógyszeriparban, illetve klinikai vonatkozásban.

/folyt.köv./

14.40 rj

-23 -

15²⁰ 07

bb. 25. / biokémikusok... 1. folyt./rj

az enzimek megfelelő alkalmazása például az élelmiszeriparban elősegítheti, hogy röstos gyümölcsökből tiszta, áttetsző szörpöket állítsanak elő. különféle biokémiai módszerekkel befolyásolható az is, hogy a konzerválásra kerülő gyümölcsök megőrzésük beltartalmuk értékét, küllémüket, eredeti ízüket. több előadás az izomműködéssel és az idegműködéssel kapcsolatos legújabb kutatási eredményekről számol be. külön szekcióban foglalkoznak azokkal a biokémiai módszerekkel, végrehajtható génsebészeti eljárásokkal, amelyekkel feltételezhetően a növény-nemesítők munkája gyorsítható majd meg.

a vándorgyűlésen fórumot teremtenek az ismertett új kutatási eredmények részletes megvitatására, a vélemények kölcsönös cseréjére is. /mti/

--

bb. 26. új hagymagépsor

dob/rj kz hgy

1979. augusztus 22.

új típusú, hazai tervezésű és készítésű hagymamanipuláló - vagyis tisztító - válogató- és osztályozó gépsort mutattak be szerdán a szakembereknek a csongrád megyei zöldségturizmus központjának a berendezés a szántóföldön felszedett termésből a fajsúlykülönbség alapján különválasztja a rögöket és más szennyeződést, majd a keferendszerrel ellátott tisztítóba továbbítja. ott leválnak a szár- és levélrészek. az ezt követő osztályozócsatornában különböző sebességgel haladó szállítószalagok úgy terelik a vöröshagymát, hogy ötféle méret szerint különváljanak. a mezőgépjelölt intézet szakemberei által tervezett és a mezőgéptársaságnál elkészített gépsor viszonylag kisszámú kezelőszemélyzet közreműködésével óránként tíz tonna hagyma manipulálására alkalmas. a berendezés prototípusát az idei hagymaszezonban próbálják ki a gyakorlatban, s annak eredménye alapján döntenek a sorozat gyártásáról. /mti/

--

14.45 rj

-24 -

160

bb. 27. orosznyelvoktatás - nemzetközi tapasztalatok

t gy/gg pr ch hgy

1979. augusztus 22.

hazaérkezett berlinből az orosz nyelv- és irodalomtanárok nemzetközi szövetsége /maprjal/ iv. kongresszusáról a magyar küldöttség. az 55 országban működő 139 tagszervezetet tömörítő világ-szövetség legfőbb fórumának idehaza is hasznosítható tapasztalatairól pócs ilona, a küldöttség vezetője, a maprjal 2000 tagot tömörítő magyar szekciójának titkára tájékoztatta az mti munkatársát.

- szerte a világon sokféle elképzelés, módszer terjedt el az orosz nyelv- és irodalom oktatásának leghatékonyabb formáiról: hogy mindezeknek megismerésére milyen nagy világszerte az érdeklődés, azt bizonyította, hogy a kongresszuson 64 ország több mint 1800 küldötte vett részt - mondotta pócs ilona. - az eszmecsere ezúttal a tanárnak az orosz nyelv- és irodalom oktatásában betöltött helyéről, szerepéről folyt. a tanácskozás valamennyi résztvevője egyetértett abban, hogy a felnőttoktatás tanfolyamain alapvető követelmény: ébrentartani a hallgatók érdeklődését, vagyis a grammatikai, a lexikális „bevésés”, helyett elsősorban a beszédkészség fejlesztésére kell törekedni. ma már nem kétséges, hogy az iskolán kívüli nyelvoktatás valamennyi műfajában intenzívebbé kell tenni az elsajátítás módjait. a tanár legfőbb segítőtársai azok a segédanyagok, tankönyvek, amelyekben nem teng túl a lexikai tudás, hanem az élő nyelvből merít, a különféle helyzetekben nyújt eligazítást a hallgatóknak. érdekes volt az a megállapítás, mely szerint a sokat vitatott szuggesztív-pédiai módszer - több szakember szerint - főleg a turisták nyelvismeretének fejlesztésében hasznosítható. az intenzív, a kiscsoportos foglalkozásokra és a technikai eszközök hasznosítására leginkább építő oktatási forma pedig akkor válhat hatékonyá, ha „alkalmazkodik”, a diákok céljaihoz, törekvéseihez. vagyis például az állami nyelvvizsgára felkészítő intenzív tanfolyamokon az általánosnál valamivel több nyelvtani ismeretet kell „adagolni”.

számunkra is megszívlelendő lengyel és ndk-beli tapasztalatokról szereztünk tudomást: a tanártovábbképző tanfolyamokat kizárólag intenzív módszerekkel vezetik. a kongresszuson a moszkvai puskin intézet képviselője bejelentette, hogy nemrég elkészült az új kollégiumi épület: várhatóan 1981 végén már egyszerre nyolcszáz orosznyelv tanár továbbképzéséhez tudnak értékes segítséget nyújtani. dolgoznak egy - a tanárok eltérő tudásszintjéhez mért - differenciált továbbképzési programon is.

/folyt. köv./

15.25/ch

-25-

1600

bb. 27. /orosznyelvoktatás ... folyt./ ch

- az mszbt gorkij nyelviskolája már készül az október elsejei tanévnyitásra. az idén is folytatjuk a tananyagok korszerűsítését, s a szeptember 3-21 között beiratkozásra jelentkezőket egy sor új tanfolyamról is tájékoztatjuk. előjáróban annyit, hogy az elkövetkező időszakban sem célunk a létszám növelése. budapest, valamint borsod, heves, szolnok, csongrád és - először - szabócs-szatmár megyében összesen 4500 hallgatóval foglalkozunk majd. összesen 10 négyhónapos, heti 3x3 órás intenzív tanfolyamot indítunk. a 150 hallgató között többnyire az állami nyelvvizsgára készülőköt fogadjuk. újdonság lesz a vegyészek, valamint a bányászok intenzív tanfolyama: őket speciális tananyaggal segítjük hozzá ahhoz, hogy mielőbb értő olvasói legyenek szakmájuk orosz szakirodalmának. „szinttartó”, tanfolyamoknak is nevezhetnének azokat a négyhónapos havi egy alkalommal szervezett tanár-diák találkozókat, amelyeken a már megszerzett tudás karbantartása a cél, filmvetítés, előadás és társalgás segítségével. mivel a szakmunkásképző intézetekben nem tananyag az orosz nyelv és irodalom, kísérletképpen, szeptembertől két budapesti és egy vidéki intézményben fakultatív jelleggel indítunk az általános iskolai tudásra építő tanfolyamokat. még nem szemeltük ki azt az mszbt tagcsoporthoz tartozó intézményt, amelynek óvodájában próbaképp megkezdjük a nagycsoportosok orosznyelvű tanítását. természetesen a heti kétszeri félóra többnyire játékkal, verseléssel, énekkel, mesészerű nyelvtanulással telik majd. ezenkívül az új tanávkben is szervezünk alapfoku tanfolyamokat, s a haladóknak 8, illetve 4-hónapos foglalkozásokat - mondotta befejezésül pócs ilona. /mti/

-.-

bb. 28. energiatakarékos fűtőtest, 125 literes mélyfagyasztó szekrény, lemezjátszós sztereó-rádió - korszerűsítik a tartós fogyasztási cikkek választékát

s sl-feh-end-zsi/s pp ch hgy

1979. augusztus 22.

a tartós fogyasztási cikkek gyártó vállalatok az új követelményeknek megfelelően korszerűsítik, bővítik termékeik választékát. az új elektromos berendezéseknek egy része a korábbinál kevesebb energiát fogyaszt, más termékek felszerelésükben, szolgáltatásaikban kerülnek közelebb a nemzetközi színvonalhoz.

folyt.köv./

15.40/ch

-26-

16os

bb. 28. /energiatakarékos fűtőtest... folyt./ch

a villamos berendezés és készülék művek pápai elekthermax gyárában olyan sütő- és főzőkészülékek, továbbá fűtőtestek gyártását kezdték meg, amelyek korábbiaknál kevesebb energiát fogyasztanak. igen gyors elő-készítő munka után rátértek a másfél kilowattos beépíthető elektromos fűtőtestek, vagyis olyan berendezések gyártására, amelyek már az energiatakarékosági intézkedéseknek is megfelelnek. a fűtő testek nagy sorozatban készülnek, s a napokban már a boltokban is megjelentek. a következő hónapokban az edigieknél sokkal nagyobb mennyiségben hoznak forgalomba programórával és légkeveréses sütővel ellátott elektromos tűzhelyeket is, amelyek ugyancsak kevesebb villanyáramot használnak.

a gyár szakemberei cirkotopf néven forró levegővel működő sütőkészüléket is kifejlesztettek. ebben beépített fűtőtestmelegíti fel a levegőt, amelynek áramlásáról, egyenletes eloszlásáról, s egyben az egyenletes sütésről egy motorventilátor gondoskodik. a készülék a grill-sütőhöz hasonlít, de 30-40 százalékkal kevesebb energiát fogyaszt. erre az új termékre azonban a lakosság-nak még néhány hónapig várnia kell, mert valószínűleg csak jövőre kerül forgalomba. hasonlóképpen jövőre kerülnek forgalomba további újdonságaik: a butorba beépíthető sütők, tűzhelyek és főzőfelületek.

már kapható viszont a jászberényi hűtőgépgyár új terméke, a 60 literes mélyfagyasztó berendezés, amely minusz-18 fokos hőmérsékleten tartja az élelmiszert, még az idén forgalomba kerül e berendezés 125 literes változata, amely természetesen a nagyobb háztartások igényeit elégíti ki. ugyanakkor a gyár lehetővé teszi a hűtőgépek kombinációs használatát is. azok számára például, akiknek már van mélyhűtőjük, 160 literes mélyhűtő nélküli hűtőszekrényt konstruál. további újdonságuk lesz a konyhaszekrénybe beépíthető hűtőszekrények kombinált gáz- és elektromos változata, 160-tól 240 literig terjedő űrtartalommal. az első sorozat ez év iv. negyedévében jelenik meg a hazai boltokban, de szállítanak belőle külföldi megrendelésre is.

az orion gyár a nagyképernyős uranus televíziót tartja egyik legsikeresebb termékének, mert ennek tavaly megjelent alaptípusa minden szempontból jól bevált. a kermi vizsgálatai szerint e készülékekkel alig harmadannyi hiba fordul elő, mint általában a fogalomban lévő televíziókkal, ugyanakkor energia felhasználása 60-65 százalékkal kisebb a hagyományos készülékekénél. ezért most ennek a típusnak a különböző tovább fejlesztett változatait dolgozzák ki. lesz például olyan változat, amelynek ki-és bekapcsolását, felerősítését, halkítását távolról, például az ágyból is irányítani lehet.

/folyt. köv/

15.55/ch

-27-

16os

bb, 28. /energiatakarékos fűtőtest... 2. folyt./ ch

további variánsoknál egyszerűsödik a csatornaváltás és olyan megoldást is alkalmaznak, hogy gombnyomásra - egy jel előhívásával - a néző ellenőrizheti: az adott pillanatban melyik adó, melyik csatorna műsorát látja.

a videotonban megkezdtek a disco rádiócsalád sorozatgyártását. teljesen tranzisztorszívált, középkategóriás sztereo készülékről van szó, amelyeknek hangminősége kiváló. az új rádiócsalád két tagja, a disco star és a disco boy lemezjátszós kivitelben készül. a rádió ultrarövid, közép- és két rövidhullámsávval, előreprogramozható állomáskeresővel és hangolásjelzőműszerrel rendelkezik. discorádiócsaládból az idén összesen 16 ezret gyártanak, az első hatezer készülék szeptemberben kerül a boltokba. /mti/

-.-

bb. 37. tit előadok lesznek... - csillagászati tanfolyam nyiregyházán

kal kz ch hgy

1979. augusztus 22.

házánk alig több mint félszáz csillagásza, csillagászati szakértője egyszerűen képtelen kielégíteni a csillagászati és űrkutatási témák iránt megnyilvánuló érdeklődést. a tit csillagászati és űrkutatási választmánya ezért az évente több ezer ismeretterjesztő előadás megtartására pedagógusokat, főiskolai hallgatókat és a csillagászatot kedvelő középiskolás fiatalokat képez ki.

a választmány e célt szolgáló ideit, tiznapos bentlakásos továbbképző tábort szerdán nyitották meg a nyiregyházi bessenyei györgy tanárképző főiskolán. az ország minden megyéjéből érkezett több mint 60 leendő tit-előadó áttekintést kap a csillagászat és az űrtudomány alapvető fejezeteiről, a kutatómunka legújabb eredményeiről. sok egyéb mellett megismerkednek a csillagászat műszereivel, a rádiócsillagászzal, az elméleti foglalkozások és konzultációk mellett felkeresik a magyar tudományos akadémia debreceni napfizikai obszervatóriumát s ugyan-csak a helyszínen tájékozódnak a nyiregyházi főiskolai csillagda tevékenységéről is.

a továbbképző jellegű fakultatív tanfolyam zárásaként a résztvevők vizsgát tesznek a táborozás során megszerzett ismereteikből. /mti/

-.-

16-05/ch

-28-

16¹⁵

bb.29. kerüljenek közelebb egymáshoz az üzemek és művelődési intézmények - tanácskozás a fiatalok közművelődéséről

feh/kz zsu hgy

1979. augusztus 22.

az üzemek vezetőinek is érdeke, hogy felismerjék a közművelődés termelést segítő hatását - hangoztatták szerdán a veszprémi akadémiai bizottság székházában megtartott nemzetközi konferencián. a kisz veszprém megyei bizottsága által szervezett háromnapos tanácskozáson - amelyen veszprém szovjet és ndk-beli testvérmegyéinek ifjusági szervezetei is képviseltetik magukat - népművelők, könyvtárosok, muzeológusok, kisz propagandisták folytatnak eszmecserét a fiatalok közművelődéséről

a tanácskozás megnyitóján rostási józsef, az mszmp veszprém megyei bizottságának titkára elmondotta, hogy egyre javul az üzemek és a közművelődési intézmények együttműködése a fiatalok művelődésében. ennek jelentős szerepe van a munkás közösségek kialakításában és a tudatformálásban.

felhívta a figyelmet azonban arra, hogy a mintegy 50 ezer bejáró dolgozó művelődési igényeinek kielégítése nagyobb és sokoldalabb feladatot ró a népművelőkre. beszámolt arról, hogy számos ipartelepülésen egyre jobban alkalmazzák a fiatalok pályaválasztásában és munkás öntudatuk alakításában a nemegyszer 100-150 éves multtal rendelkező iparágak történetét bemutató gyűjteményeket, muzeumokat. ennek különösen szép példái vannak várpalotán, ajkán és pápán. hangoztatta azonban, hogy a közművelődési intézményeknek még inkább életközébe kell állítani a munkásmozgalom hősi harcosait, mártírjait, hogy a fiatalok jobban megismerjék életüket, törekvéseiket, példájukat.

elmondotta, hogy a szakszervezeti művelődési intézmények mellett a tanácsi fenntartásúak is egyre jobban segítik a szakmunkásképzést, továbbképzést. balatonfüzfőn például a közművelődés eszközeit is alkalmazzák a szakoktatásban, tapolcán pedig a bauxitbánya vállalat vezetői jelentős szerepet szánnak a termelékenységi program végrehajtásában a közeljövőben átadásra kerülő munkás művelődési központnak.

a tanácskozás külföldi résztvevői csütörtökön és pénteken mondják el tapasztalataikat és fejtik ki véleményüket az ifjuság közművelődésének további fejlesztéséről. /mti/

-.-

16.05/zsu

-29-

16³⁰

bb.30. évadkezdés - tűzoltókkal
- gyakorlat az erkel színházban

j jok/pá pr zsu hgy

1979. augusztus 22.

közeleg a színházi évadnyitás - e tényről nemcsak a plakátok, szerdán a tűzoltókocsik is „értesítették”, a járóke-
ket. délelőtt fél 11-kor szürke füstfellegek törtek a magasba,
pillanatok alatt elsötétült az égbolt az erkel színház felett,
röviddel később felvisitottak a szirénák, feltűntek a tűzoltó
rohamkocsik, kíváncsiak sokasága lepte el a helyszínt.

a négy kerületből a köztársaság térre irányított tűz-
oltó-egységek gépi és kézi fecskendőkkel támadtak a tűz fészkére.
négy tolólétre emelkedett a magasba, hogy azután a rájuk szerelt
gépi fecskendő vizsugaraival ostromolják a tetőn kialakult tüzet.
egyidejűleg a III. emeleti tetőtérben és a zsinórpadláson is
felvették a harcot a tűzoltók kézi fecskendőkkel. az eredmény
nem maradt el, öt perccel később már be is fejeződött az ol-
tás, teljes sikerrel.

az erkel színházban keletkezett tűz természetesen csak
feltételezett volt, a tetőn vödrökben elhelyezett és meggyújtott füst-
bombák helyettesítették, a szivattyuknak sem kellett működésbe
lépniük, ugyanis az épületben dolgozó tűzoltók vizsugár nélküli
használták fecskendőiket. ez a tény azonban mit sem von le az
erkel színházban megtartott, az évadnyitást megelőző, kitűnő-
en sikerült, tűzoltási gyakorlat értékéből./mti/

-. -

bb.36. rekordidő alatt

bun/kz/mné zsu hgy

1979. augusztus 22.

hétmillió forintos költséggel felújított 16 tantermes
általános iskolába kezdték meg a beköltözést szerdán nagy-
kanizsán. az épületben tavaly, veszélyessége miatt, kellett beszü-
netni az oktatást. a nyomban megkezdődött rekonstrukció rekord idő
alatt és kitűnő minőségben végezték el az építők. a felújítás
során klubhelyiséget és három politechnikai műhelyt is kiala-
kítottak./mti/

-. -

1615/zsu

-30-

1635

bb. 31. javult a vállalati munkaerőgazdálkodás - a fejer me-
gyei tanács végrehajtó bizottságának ülése

zsi kz il hgy

1979. augusztus 22.

kerítésen belül - munkaerőátcsoportosítással - oldják
meg a legtöbb fejer megyei nagyberuházás munkaerő gondjait.
munkás-toborzási engedélyt csak azoknak a vállalatoknak ad-
nak, amelyek az új munkahelyeket nem tudják környékbeli mun-
kavállalókkal betölteni - állapította meg szerdai ülésén a
fejer megyei tanács végrehajtó bizottsága. a testület megál-
lapítása szerint a vállalati munkaerőgazdálkodás javítását
jól szemlélteti a videoton gyár és az ikarus székesfehérvá-
ri gyárának példája. e két nagyüzem jelentősen csökken-
tette létszámát és belső átcsoportosítással többszáz dolgo-
zót produktívabb munkakörbe helyeztek át. elmondták, hogy a
dunai vasmű épülő konverter acélművének 1100 új dolgozóját
és a székesfehérvári könnyűfémmű új üzemének 800 fős lét-
számigényét a két vállalat hetven százalékban kapun belüli
létszámátcsoportosítással fedezi. a bicske térségében
tervezett illetve folyamatban lévő bányanyitásokhoz, illetve
hőerőműhöz nagyrészt tatabányáról csoportosítanak át bányász-
kat./mti/

-. -

bb. 35 koszoruzás budapesten

z pr il hgy

1979 augusztus 22.

románia felszabadulásának 35. évfordulója alkalmából vic-
tor bolojan, a román szocialista köztársaság budapesti nagykö-
vete szerdán megkoszoruzta a román hősök sírját, a rákosligeti
temetőben.

a koszoruzásnál jelen voltak a külügyminisztérium, a
honvédelmi minisztérium a fővárosi tanács és a 17. kerületi ta-
nács képviselői./mti/

-. -

- 31 -

16.10/11

1640

bb. 32. a brnói vásár sajtótájékoztatója

t jf/gg pp ch hgy

1979. augusztus 22.

tizenhat magyar vállalat vesz részt a szeptember 12-20-a között megrendezésre kerülő XXI. brnói nemzetközi gépipari vásáron. a magyar vállalatok 1200 négyzetméter fedett és 400 négyzetméter nyitott területen mutatják be termékeiket. a nagyhirű vásár hat szakcsarnokában lesz magyar bemutató-anyag, amely igen változatos. egyebek között stúdió-magnetofonokat és lemezjátszókat, híradástechnikai felszereléseket és magas műszaki színvonalu elektrotechnikai alkatrészeket, továbbá számítógép-rendszereket népszerűsítene a magyar vállalatok. ezenkívül mezőgazdasági gépujdonságokat, és különböző műszereket mutatnak be. érdeklődés előzi meg a magyar-csehszlovák kooperációban készülő avia a-30 típusu autóbusz bemutatóját. két külkereskedelmi vállalat információirodát rendez be.

mindezekről Ludovít Priecel tanácsos, a csehszlovák nagykövetség kereskedelmi osztályán szerdán megrendezett sajtótájékoztatón számolt be. /mti/

--

bb. 34. csehszlovák gyermekrajz kiállítás ózdon

hag kz ch hgy

1979. augusztus 22.

csehszlovák gyermekrajz kiállítás nyílt szerdán az ózdi Liszt Ferenc művelődési központban. a tárlaton csaknem száz kis alkotó rajzai, festményei, vallanak a szomszédos ország gyermekeinek élményvilágáról. a kiállítás a III. borsodi barátság fesztivál és egyben az ózdi magyar-csehszlovák barátsági hét eseménye. /mti/

16.20/ch

-32-

16 45

bb. 33. évadnyitó társulati ülés a pécsi nemzeti színházban és a kaposvári csiky gergely színházban

han st káp kz ch e

1979. augusztus 22.

a huszadik évadjához érkezett a nemzetközi hírenvű pécsi balett ma is együtt dolgozó alapító tagjainak köszöntésével kezdődött szerdán a pécsi nemzeti színház évadnyitó társulati ülése. az együttes az évad folyamán balett-hét keretében ad számot művészeti eredményeiről. két új bemutatót tartanak, s öt estén keresztül láthatja a közönség az elmúlt esztendő legsikeresebb repertoár darabjait.

nógrádi róbert, a pécsi nemzeti színház igazgatója a feladatokról szólva hangsúlyozta: egyik legfőbb célkitűzésük új rétegek megnyerése a színház számára. mint az új évad programjáról elmondta a nagyszínház október 5-én shakespeare: ahogy tet-szik című vígjátékával nyit, amelyet konter lászló rendez. a kamaraszínházban ibsen: a tenger asszonya című drámáját tűzik elsőként műsorra szikora jános rendezésében. az új évadban összesen tizenöt bemutatót terveznek. a pécsiek továbbra is szoros kapcsolatot tartanak a moszkvai szovremennyik színházzal. a szovremennyik művészeti vezetője, galina volcsek tavasszal, a szovjet dráma hete alkalmából hazánkba látogat és ismét rendez pécsen. a szokottnál gazdagabb műsor várja a város ifju lakóit. a gyermekszínház felújítja a háry jánost, összeállítanak egy vidám, tarka műsort és új bemutatót is tartanak.

az igazgató végül bejelentette: a kulturális minisztérium nívó-díjjal tüntette ki a pécsi nemzeti színház három produkcióját, kodály háry jános című daljátékának sükösd mihály a kívülálló című drámájának rocssin szovjet író utazás a hátországba című drámájának előadását, amelyet galina volcsek rendezett. a közreműködő művészeknek csorba tivadar, a pécsi városi tanács művelődésügyi osztályának vezetője adta át a nívódíjakat.

szerdán tartotta évadnyitó társulati ülését a kaposvári csiky gergely színház is. babarczy lászló igazgató köszöntötte a színház régi tagjait és az új színészeket. az utóbbiak közül medgyessy magda kecskemétről szerződött kaposvárra. főrendezője is lesz a színháznak gothár péter személyében. ő korábban a tv-nél dolgozott. az új évadról szólva az igazgató többek között elmondotta, hogy az első előadás a gyermekeké lesz: szeptember 14-én spiró györgy: hajrá, samu című gyermekdarabjával nyit kaput a színház. bemutató hetet terveznek az 1979/80-as évadra köztük: moliére: don juan-ja vígjátékát babarczy lászló rendezésében. kálmán imre csárdáskirálynőjét ács jános főiskolai hallgató állítja színpadra. a magyar drámaírók új terméséből bereményi géza: a diszterem című színművét mutatják be. /mti/

17.00/ch

--
-33- pál szolnokról, tarján györgyi a filmgyártól, tor nyai

17 10

bb. 38. nagygyűlés a román szocialista köztársaság felszabadulásának 35. évfordulója alkalmából

t k m p á p r i l e

1979. augusztus 22.

a román szocialista köztársaság felszabadulásának 35. évfordulója alkalmából szerdán nagygyűlést rendezett az mszmp kb és a hazafias népfront országos tanácsa angyalföldön, a láng gépgyár művelődési házában.

a himnuszok elhangzása után molnár béla, a hnf öt titkára köszöntötte a megemlékezés résztvevőit, köztük az elnökségben helyet foglaló sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagját, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkárát, trautmänn rezsőt, az elnöki tanács helyettes elnökét, raffai saroltát, az országgyűlés alelnökét, valamint a kormány több tagját, továbbá a főváros és angyalföld párt- és állami szerveinek dolgozóinak képviselőit.

a nagygyűlés szónoka szekér gyula, a minisztertanács elnök-helyettese volt.

/beszédét, amelyet mai bb. 1-es kiadásunkon közöltünk, teljes egészében visszavonjuk!!! helyette a tudósításban következő

szöveget kérjük felhasználni!/

a román szocialista köztársaság dolgozó népe - mondotta augusztus 23-án ünnepi hazája felszabadulásának 35. évfordulóját. a szovjet fegyveres erők oldalán küzdő román csapatok először saját országuk teljes felszabadításáért vívott harcban vettek részt, majd a szovjet hadsereggel együtt tovább harcoltak a fasizmus ellen. a magyarországon is. a magyar nép tisztelettel adózik a fasizmus elleni harcban részt vett román katonák áldozatáért és kegyelettel őrzi azok emlékét, akik e harcok során feláldozták életüket.

↳ vállalásának

egybevágó nemzeti és nemzetközi érdekeinknek megfelelően következetesen erősítjük barátságunkat és szövetségünket a szovjetunióval és a többi szocialista országgal. nemzetköziségünk egyik legnagyobb nemzeti értékünk. mindig is azt vallottuk, hogy a szocialista országok egysége, egyöntetű nemzetközi fellépése a béke és a nemzetközi biztonság legdöntőbb tényezője.

/folyt. köv./
16.55/il

- 34 -

14/15
17/20

bb. 38./ nagygyűlés folyt./il

- nagy és megtisztelő feladatunk, hogy tovább erősítsük országaink együttműködését minden területen, s szorosabbra fűzzük barátságunk szálkait, népeink és a közös szocialista ügy javára. a mai ünnepi évfordulón őszinte szívből köszöntjük a román szocialista köztársaság valamennyi dolgozóját, a román kommunista pártot, a testvéri román népet. kívánjuk, hogy hazájukban sikeresen munkálkodjanak tovább a szocializmus építésén - mondotta befejezésül szekér gyula.

a nagy tapssal fogadott beszéd után victor bolojan, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete emelkedett szólásra. először a három és fél évtizede lezajlott történelmi napokra emlékezett, szólt a szocialista románia eredményeiről, majd aláhuzta: - a szocialista építés éveiben tartalmasabbá váltak a román-magyar baráti, együttműködési és jószomszédi kapcsolatok. románia nemzetközi tevékenységében nagy figyelmet fordít valamennyi szocialista országgal kialakult baráti és testvéri együttműködési kapcsolatainak fejlesztésére.

a nagygyűlés ünnepi műsorral, majd az internacionalé hangjaival ért véget./mti/

-. -

felhasználható: 18.30 -tól

bb. 39. üdvözlő távirat románia nemzeti ünnepe alkalmából

il e

1979. augusztus 22.

nicolae ceausescu elvtársnak,
a román kommunista párt főtitkárának
a román szocialista köztársaság elnökének

ilie verdet elvtársnak,
a román szocialista köztársaság kormányának első miniszterének

b u k a r e s t

a román szocialista köztársaság nagy nemzeti ünnepe, a felszabadulás 35. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és kormánya, a magyar nép és a magunk nevében elvtársi üdvözlőnk és őszinte jókívánásainkat küldjük önöknek és a szomszédos szocialista románia minden dolgozójának.

/folyt. köv./
17.00/il

- 35 -

14/20

bb. 39./ üdvözlő folyt./il

a magyar nép elismeréssel tekint azokra a nagy eredményekre, amelyeket románia dolgozói az eltelt három és fél évtized alatt a szocialista társadalom építésében, a népgazdaság sokoldalú fejlesztésében elértek.

a magyar népköztársaság és a román szocialista köztársaság közötti együttműködés szervesen illeszkedik a testvéri szocialista országoknak a varsói szerződésben és a kölcsönös gazdasági segítség tanácsában a marxizmus-leninizmus eszméjén alapuló és a proletár internacionalizmus szellemében fejlődő gyümölcsöző kapcsolatainak rendszerébe, egyaránt szolgálva a szocializmus, a társadalmi haladás, a nemzetközi béke és biztonság ügyét.

Összinte törekvésünk, hogy az országainkat összekötő baráti szálak és sokrétű kapcsolatok népeink akaratának megfelelően, a barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződésben kinyilvánított szándékaink szellemében tovább erősödjenek.

nemzeti ünnepükön további jelentős sikereket kívánunk önöknek, a román kommunista párt központi bizottságának, a román szocialista köztársaság államtanácsának, kormányának és románia valamennyi dolgozójának a fejlett szocialista társadalom építésében, az országaink és népeink közötti baráti és jószomszédi kapcsolatok elmélyítésében.

kádár jános
a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának első titkára

Losonczy pál
a magyar népköztársaság elnöki
tanácsának elnöke

Lázár györgy
a magyar népköztársaság minisztertanácsának elnöke

x x x

apró antal, az országgyűlés elnöke az évforduló alkalmából táviratban üdvözölte nicolae giosant, a román szocialista köztársaság nagy nemzetgyűlése elnökét, a kisz központi bizottsága, a szot elnöksége, a hazafias népfront elnöksége, a magyar nők országos tanácsa, az országos béketanács pedig román partnerszervezetét./mti/

-. -

17.05/il

- 36 -

1730

bb. 40. huszár istván hazaérkezett prágából

sl pá pp ch e

1979. augusztus 22.

huszár istván miniszterelnök-helyettesnek az országos tervhivatal elnökének vezetésével szerdán hazaérkezett prágából a magyar küldöttség, amely václav hula miniszterelnökhelyettesnek, a csehszlovák szocialista köztársaság állami tervbizottsága elnökének meghívására a két ország gazdasági kapcsolatainak időszerű kérdéseiről tárgyalt.

fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent stefan bodnár, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is. /mti/

-. -

bb. 41. átadták a bugát pál emlékérmét

cser kz mné ch e

1979. augusztus 22.

szerdán a tit soproni városi elnökségének ünnepi ülésén -75 születésnapja alkalmából, több évtizedes eredményes ismeretterjesztő tevékenységének elismeréseként - bugát pál emlékérmével tüntették ki augusztinovicz elemért a tit soproni városi szervezetének elnökét. az emlékérmét dr. kurucz imre, a tudományos ismeretterjesztő társulat főtitkára adta át. /mti/

-. -

bb. 42. czinege lajos

z pr ch e

1979. augusztus 22.

hadseregtábornok, honvédelmi miniszter szerdán hivatalában fogadta chu huy man vezérezredest, a vietnami kommunista párt politikai bizottsága tagját, a vietnami néphadsereg politikai főcsoportfőnökét.

a küldöttség magyarországi programja során forró hangulatu szolidaritási gyűlésen találkozott a zalaegerszegi helyőrség katonáival. /mti/

1730

-. -
- 37 -

embargó: 18.00 óráig!

bb. 43. oskar fischer hazánkba látogat

zprch e

1979. augusztus 22.

puja frigyos külügyminiszter meghívására csütörtökön baráti munkalátogatásra hazánkba érkezik oskar fischer, a német demokratikus köztársaság külügyminisztere. /mti/

bb. 44. életmentő kitüntetés

berkzch e

1979. augusztus 22.

életmentő emlékéremmel tüntették ki szerdán tatabányán mikola józsef tatabányai lakost. a 35 éves technikus ez év áprilisában, husvét hétfőjén feleségével sétált a városban. két új lakónegyed, az újváros és sárberek között folyó általér part mentén gyerekek segélykiáltására lett figyelmes. azonnal odaszaladt és kimentette a vízből a két és fél éves rehák ferencet. bátor cselekedetért kapott kitüntetést dr. kiss istván a megyei tanács elnöke adta át. /mti/

bb. 45. mongol koszoruzás

zch e

1979. augusztus 22.

donojn purev, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség munkatársai a halhin-goli győzelem 40. évfordulója laklamból szerdán megkoszorúzták a szabadság téri szovjet hősi emlékművet.

a koszoruzásnál megjelent v.j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete, s ott voltak a magyar fegyveres testületek, valamint a külügyminisztérium képviselői.

donojn purev nagykövet, ugyancsak szerdán filmkocktelt adott az évforduló alkalmából. /mti/

17.15/ ch

1740

-38-

felhasználható: 20.00 órától!

bb. 46. drezdai énekhar szegeden

dénkzch e

1979. augusztus 22.

a drezdai filharmoniai énekhar szerdán este a szegedi fogadalmi templomban adott hangversenyt. a százötven tagú énekkart herwig saffert vezényelte. a koncerten a dóm orgonáját hans fromm szólaltatta meg. a műsoron többek között bach, schuman, handel és kodály művek szerepeltek.

a drezdaiak ezzel a műsorukkal viszonyozták a szegedi zenebarátok kórusának korábban náluk tartott koncertjét. /mti/

bb. 47. időjárásjelentés

il e

1979. augusztus 23.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán este:

folytatódik a napos idő

várható időjárás csütörtök estig: általában kevés lesz a felhő és csupán egy-két helyen lehet átfutó zápor. a szél mérsékelt marad. a hőmérséklet holnap kora délután 24-28 fok között lesz. /mti/

bb. 49. megnyitották az egyetemisták és főiskolások iv. országos turisztikai találkozóját nyíregyházán

kalst il e

1979. augusztus 22.

szerdán, nyíregyháza-sóstón megnyitották az egyetemisták és főiskolások iv. országos turisztikai találkozóját. az idei negyedik alkalommal megrendezésre kerülő találkozón 59 intézmény képviselőjében mintegy ezer fiatal verte fel sátraikat a nyíregyházi sóstói ifjusági parkban.

a szombatig tartó országos találkozó során a sóstói táborváros lakói tucatnyi formában tehetnek tanúságot ügyességükről, nátermettséükről, természetjáró ismereteükről, összemérük tudásukat tájékozódási futásban éjszakai akadályversenyben szellemi vetélkedőkben és különböző sportágakban. a táborozás résztvevői számára politikai fórumot rendeznek, s a tábor fiataljait ellátogatnak szabolcs-szatmári üzemekbe és vállalatok kiszervezeteihez is. /mti/

19.08/il

1025

- 39 -

bb. 48. a bányászati és az energiaipari dolgozók munkája az egész népgazdaság fejlődését befolyásolja - nim tanácskozás tatabányán

ber st ch e

1979. augusztus 22.

Jól halad a vi. ötéves terv energiagazdálkodási programjának kidolgozása. ehhez hasznosítják a vállalatok, a tudományos és társadalmi szervek javaslatait a világszerte alkalmazott módszereket. a kész tervet széles körű vitára bocsátják, mielőtt az állami tervbizottság elé kerül - jelenette be juhász ádám nehézipari államtitkár a szerdán tatabányán megtartott tanácskozáson, ahol a nehézipari minisztérium a bányászati és villamosenergiaipari trösztök és vállalatok vezetőinek részvételével megvitatták a termelési szerkezet korszerűsítésének kérdését.

a népgazdaság egész fejlődését nagy mértékben befolyásoló két ágazat vezetőivel azért vitatták meg együttesen a termelési szerkezet korszerűsítéséből adódó tennivalókat, mert munkájuk sok vonatkozásban nagyon szorosan összefügg. ezt bizonyították szili géza és kapolyi lászló miniszterhelyettesek vitaindítói és a hozzászólások is. nyilvánvaló például, hogy a villamosenergiaipar termelését nagy mértékben befolyásolja a felszínre küldött szén minősége és mennyisége.

ezekben az iparágakban sajátosan kell értelmezni a gyártmánystruktúra korszerűsítését, hiszen e termékek jórésze adott, nem változtatható. a technológiák korszerűsítése, a termékeknek - akár tüzelőanyagról, villamos- vagy hőenergiáról van szó - a fogyasztóhoz való kulturált eljuttatása, a mindehhez szükséges népgazdasági erőforrások optimalizálása azonban összehangolt műszaki-gazdasági intézkedéseket kíván, ugyanakkor gyártmánykorszerűsítési feladatok is adódnak például bányagépeknél kapcsoló berendezéseknél, vagy a távvezeték vonalak kiépítésénél.

főfeladatuk, a fogyasztói igények maradéktalan kielégítése mellett új tennivaló is vár a villamosenergiaipar dolgozóira. gazdag tapasztalataikat, fegyelmezett munkájukat hasznosítva, részt kell venniük a villamosenergiagazdálkodási programban, segíteniük kell a villamos energiával való takarékoságot. erről különösen sok szó esett a tanácskozáson. a javaslatok a villamosenergia-gazdálkodással kapcsolatos hatósági jogkör határozottabb érvényesítése mellett kitértek például arra, hogy az áramszolgáltató vállalatok nyújtsanak segítséget a tanácsoknak az ésszerűbb és takarékosabb megoldásokhoz. javaslatokat kell kidolgozni olyan berendezések előállítására, amelyek segítik a lakossági fogyasztás csökkentését, hiszen évtizedek óta a háztartási villamosenergia-fogyasztás növekszik a legdinamikusabban.

/folyt.köv./

19.15/ch

-40-

1980

bb. 48. /a bányászati... folyt./ ch

az energiaipar az ország legnagyobb szénhidrogén felhasználója. ezért a világpiaci helyzetet figyelembe véve hangsúlyozták a tanácskozáson, hogy maximálisan ki kell használni a széntüzelési erőműveket. az eredetileg tervezetthez viszonyítva csökkenteni kell a karbantartások és rekonstrukciók miatti teljesítménykiesést.

mindezek teljesítése érdekében nagy feladatok várnak a szénbányászatra. egyértelművé vált, hogy a jelenlegi helyzetben indokolt és szükségzerű a hazai ásványvagyon fokozottab igénybevétele. mivel azonban az új bányák létesítési költsége igen nagy, a következő tíz-tizenöt évben - mint erről kapolyi lászló szólt - csak a legszükségesebb bányák felújításokra, így többek között az ugynevezett eocén szénbányák beruházására kerülhet sor. ezért a működő bányák kapacitását a lehető legjobban ki kell használni, jelenleg azonban csak egyhátráduk termel versenypesen, a bányák fele különböző ráfordításokkal - a munkafolyamatok gépesítésével, új mezők bekapcsolásával - versenyképesé tehető, a továbbiakat viszont, kis ásványvagyonuk, vagy rossz természeti körülményeik miatt nem érdemes lényegesen fejleszteni. a népgazdasági igények kielégítésére azonban ezekben is bányászni kell mindaddig, amíg művelésre alkalmas szénvagyonuk van. az erőművek, elsősorban a gagarin hőerőmű teljesítményének növeléséhez ugyanakkor nélkülözhetelen a szén minőségének javítása.

a tanácskozáson különös hangsúllyal foglalkoztak azzal, hogy a helyes tüzelőanyaggazdálkodás, a szénhidrogén igények csökkentése szorosan összefügg az erőművi beruházásokkal. ezért nagyon fontos, hogy a már megkezdett és tervezett erőművek határideőre munkához kezdjenek. szili géza felhívta a figyelmet arra, hogy a paksi atomerőműnél már a próbaüzemnél teljesíteni kell azokat a termelési mutatókat, amelyeket más, ilyen atomerőművel rendelkező kgt-országokban, így csehszlovákiában, bulgáriában és az ndk-ban elértek. fontos lenne lerövidíteni a bicskei hőerőmű első blokkjánál az 1984. szeptemberére tervezett párhuzamos kapcsolás határidejét is. /mti/

19.30/ch

20¹⁵

-.-

-41-

bb. 50. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától
zárásig

ch e

1979. augusztus 22.

20. georgikon napok - háromnapos nemzetközi tanácskozás keszthelyen
21. ifjú fizikusok országos találkozója egerben
22. gazdag program a magyar-szovjet tudományos-műszaki együttműködésről
23. tsz-ek vezetői a szovjet mezőgazdasági kiállításon
24. küldöttség utazott békésből penzába
25. biokémikusok vándorgyűlése szegeden
26. új hagymagépsor
27. orosznyelvoktatás - nemzetközi tapasztalatok
28. konszerüsítik a tartós fogyasztási cikkek választékát
29. tanácskozás a fiatalok közművelődéséről
30. gyakorlat az erkel színházban
31. a fejér megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése
32. brnói vásár sajtótájékoztatója
33. évadnyitó a pécsi nemzeti színházban és a kaposvári csiky gergely színházban
34. csehszlovák gyermekrajz kiállítás ózdon
35. koszoruzás buapesten
36. rekord idő alatt
37. csillagászati tanfolyam
38. nagygyűlés
39. üdvözlő távirat
40. huszár istván
41. bugát páll emlék érem
42. czinege lajos
43. oskar fischer
44. életmentő kitüntetés
45. mongol koszoruzás
46. drezdai énekkar
47. időjárásjelentés
48. nim tanácskozás tatbányán
49. egyetemisták és főiskolások iv. országos turisztikai találkozója
50. hírjegyzék

/mti/

-.-

21.10/p

-42-

v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi gyöngy
henczi erzsébet

21²⁰

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1979. augusztus 23.

bb. 1. királyi adománylevelek, családfák, több száz éves iratok - az országos levéltár új szerzeményei

i me fe bc il e

1979. augusztus 23.

az ország és a világ számos részéből csaknem 48 folyóméternyi irattal gyarapodott az országos levéltár, családi iratállománya az utóbbi öt évben. pap gáborné osztályvezetőhelyettes az ötévi szerzemény számbavételéről elmondta: bár a családi iratok zöme már közgyűjteményben van napjainkban is sok és értékes több százéves irat kerül elő. ősi családok utódai, és sokan mások, - külföldiek is - felajánlják a levéltárnak a tulajdonukban levő irásos emlékeket. némelyek ajándékként vagy örök letétbe helyezik, mások eladják.

ezek az iratok személyes jellegűek, mégis tudományos jelentőségük, forrásértékük, mivel történelmi eseményekre a korabeli gazdasági helyzetre, a társadalmi osztályok életmódjára vonatkozó adatokat tartalmaznak. a vertse család száz esztendősi iratai - köztük 23 kötetnyi levél - egy középosztálybeli hivatalnokcsalád három nemzedékének életéről, társadalmi helyzetéről vallanak a kutatóknak.
/folyt.köv./

- 1 -